

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Autor práce: Mgr. art. Róbert Šebesta, PhD.

Názov práce: Basetové rohy prešporskej firmy Schöllnast

Oponent: prof. PhDr. Zuzana Martináková, PhD.

Odbor: 2.1.37 Muzikológia

Habilitačná práca Mgr. art. Róberta Šebestu, PhD. pojednáva o problematike výroby, premien a vývoja basetových rohov v jednej z najvýznamnejších nástrojárskych firiem v 19. storočí – Schöllnast, ktorá pôsobila v Bratislave. Autor prácu člení do piatich kapitol, štandardne ohraničených úvodom a záverom. V prvých štyroch kapitolách sa zaoberá biografickými údajmi vedenia firmy Franzom Schöllnastom a po jeho smrti synom Johannom, ich nástrojárskou prácou a inováciami, evidenciou produkcie basetových rohov v obchodných knihách a zachovanými basetovými rohmi. Najrozsiahlejšia je piata kapitola s názvom *Komplexné zhodnotenie produkcie basetových rohov firmy Schöllnast*. V jej prvých siedmich podkapitolách autor analyzuje, porovnáva a vyhodnocuje typy basetových rohov a skúma ich morfológické varianty s tzv. knihou a bez knihy, typy rohov s integráciou stredného a spodného klapkového dielu, typy ozvučníc, počet, dizajn, konfiguráciu klapiek, typy s diatonickým a chromatickým basetovým registrom, použitými materiálmi a variantami firemnej značky. V ôsmej podkapitole podáva štatistiku výroby v rokoch 1814 – 1840 za vedenia Franza Schöllnasta a v záverečnej subkapitole obchodnú prax, ktorá zohľadňovala svojich klientov a napriek tomu, že výroba basetových rohov neprinášala výraznejšie zisky, neprestali s ich výrobou pravdepodobne aj vďaka blízkemu vzťahu Franza Schöllnasta k tomuto nástroju a skutočnosti, že sa jeho výroba pokladala za vrchol nástrojárskeho majstrovstva.

V závere habilitačnej práce autor zhrnul východiská a získané poznatky a dospel k výsledku, že práve firma Schöllnast patrila k vtedajším najpoprednejším výrobcom hudobných nástrojov, čo dokladá aj výroba basetového rohu: „Basetový roh je nástrojom s extrémne zložitou konštrukciou, na ktorom sa dá komplexne posúdiť kvalita výrobcu.“ (s. 88)

Štruktúra práce je jasná a logická, jazyková a gramatická úroveň veľmi dobrá, pramene a teoretické východiská dostatočne popísané a zdôvodnené. Habilitačnú prácu charakterizuje podrobné a zainteresované spracovanie širokého pramenného materiálu, ktoré by bez dôvernej

znalosti problematiky aj z praktického hľadiska (autor je výborným hráčom na klarinet a basetový roh) nebolo možné.

Otázky:

1. V práci píšete, že niektoré typy basetových rohov, vyrobených firmou Schölnast sa nezachovali. Máte určité indície, že by ste niektoré z nich mohli objaviť? Ak áno, ako a kde?
2. Ako vidíte využitie basetového rohu v súčasnej hudbe? Osobne som zažila koncerty Karheina Stockhausen, kde Suzanne Stephens hrala na basetový roh a so skupinou ďalších výborných interpretov, skladateľov a umelcov s ním úzko spolupracovala. Viem, že aj Vy máte v tejto oblasti osobné skúsenosti.

Záver:

Práca spĺňa náročné vedecko-výskumné kritériá, kladené na habilitačnú prácu. Charakterizuje ju fundovaný analyticko-kritický prístup ku zvolenej problematike, daný hlbokými znalosťami autora vo svojej špecializácii. Jeho bohatá vedecká a tiež umelecká činnosť (okrem početných vedeckých a odborných článkov je aj autorom kritických vydaní diel skladateľov 19. storočia a ako interpret realizoval nahrávky na cca. 20 CD) a tým mimoriadne cenné prepojenie medzi teóriou a praxou sa prejavilo aj v habilitačnej práci, kde autor preukázal svoju vysokú vedeckú a odbornú spôsobilosť.

Na základe predloženej habilitačnej práce *Basetové rohy prešporskej firmy Schölnast* a ďalších pripojených dokladov o odbornej kvalifikácii Mgr. art. Róberta Šebestu, PhD. odporúčam habilitačnú prácu prijať k obhajobe a po úspešnom absolvovaní udeliť jej autorovi titul docent v odbore 2.1.37 Muzikológia.

Banská Štiavnica, 26. 3. 2020

prof. PhDr. Zuzana Martináková, PhD.